

ВИДОВЕ ДЕЛА

Въз основа на постъпилите документи в съдилищата се образуват:

- Граждански дела
- Наказателни дела
- Търговски дела
- Фирмени дела
- Административни дела
- Нотариални дела
- Изпълнителни дела
- Въззивни дела
- Касационни дела
- Наказателни дела – за възобновяване

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

Граждански дела се образуват по всички молби и жалби от гражданскоправен характер, които се разглеждат в открито или закрито заседание и се издава **решение**.

По всички молби и жалби от гражданскоправен характер, по които съдът се произнася с **определение** или **заповед**, както и в други изрично предвидени случаи, пред съдилищата се образуват **частни граждански дела**.

Примери:

- искове по *Семейния кодекс (СК)* - за развод, издръжка, установяване или оспорване на произход и др. ;
- искове по *Закона за задълженията и договорите (ЗЗД)* - за непозволено увреждане, за неоснователно обогатяване, за неизпълнение на договори и др.;
- искове по *Закона за собствеността (ЗС)* - за защита на правото на собственост, за ползване на съсобствен имот, за делба и др.;
- искове по *Кодекса на труда (КТ)* – за отмяна на прекратено трудово правоотношение, за отмяна на наложено наказание по КТ, за заплащане на дължимо трудово възнаграждение и др.;
- искове по *Закона за защита от домашно насилие*;
- по частни жалби по *ГПК*;

- по молби за обезпечаване на доказателства или за обезпечаване на бъдещ иск;
- по заявления за издаване на заповед за изпълнение във връзка с дължими суми и др.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

Наказателни дела от общ характер (НОХД) – образувани по внесени от прокурора обвинителни актове, споразумения по реда на гл. 29 от НПК и по молби за трансфер на наказателно производство от други държави, свързани с извършени престъпления от общ характер (кражба, грабеж, убийство, държане/разпространение на наркотични вещества, управление на МПС след употреба на алкохол или наркотици, подкуп, причинена смърт по непредпазливост, данъчни престъпления, присвояване и др.).

Наказателни дела от частен характер (НЧХД) – образувани по тълби на пострадал (за обида, клевета, причинена лека телесна повреда)

Частни наказателни дела (ЧНД) - по частни жалби и частни протести по НПК; по молби за реабилитация; по искания за вземане на мярка за неотклонение “задържане под стража”; по Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест, по искане на прокурор за разкриване на банкова тайна; по искания по Закона за електронните съобщения и по Закона за специалните разузнавателни средства; по искания по Закона за признаване, изпълнение и изпращане на решения за конфискация или отнемане и решения за налагане на финансови санкции; по искания по Закона за признаване, изпълнение и постановяване на актове за обезпечаване на имущество или доказателства и др.

Административнонаказателни дела (АНД) - по жалби срещу наказателни постановления на различни административни органи; по предложения от прокурора за освобождаване на дадено лице от наказателна отговорност и налагане на административно наказание за извършено по-леко престъпление и др.

ТЪРГОВСКИ ДЕЛА

Търговски дела се образуват по всички молби и жалби, свързани с търговски сделки, участия в търговски дружества, приватизационни договори, договори за обществени поръчки,

производства по несъстоятелност, откази за вписване в Търговския регистър и др.

По всички молби, жалби и възражения, по които съдът се произнася с определение, с изключение на възраженията по чл. 690 ТЗ пред съда се образуват **частни търговски дела**.

ФИРМЕНИ ДЕЛА

Фирмени дела образувани по искания за вписване на юридическите лица нестопанска цел и други юридически лица, които не са търговци.

АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛА

Образуват се по жалби по реда на Административнопроцесуалния кодекс и по други закони, предвиждащи съдебен контрол на административни актове.

НОТАРИАЛНИ ДЕЛА

Нотариални дела се образуват в съдебните райони, в които съдията по вписванията изпълнява нотариални функции.

ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ДЕЛА

Изпълнителни дела се образуват по молби за образуване на изпълнително производство.

Изпълнителното производство е заключителен етап на даден съдебен процес и се осъществява с цел изпълнение на съдебното решение по него. Задължително условие е наличието на изпълнителен лист или друг акт, подлежащ на изпълнение. Изпълнителни дела се завеждат в съдебно-изпълнителните служби към Районните съдилища или при частни съдебни изпълнители, които са извън структурата на съдебната система.

ДРУГИ ВИДОВЕ ДЕЛА

ВЪЗЗИВНИ ДЕЛА

Образуват се по жалбите и протестите пред въззивната инстанция срещу решенията и присъдите, както и по жалби срещу действията на съдебен изпълнител. Въззивните дела са от същия

характер (граждански или наказателен), какъвто е характерът на делото, по което е постановен атакуваният съдебен акт.

КАСАЦИОННИ ДЕЛА

Образуват се по касационни жалби пред окръжния и административния съд. Касационните дела са от същия характер, какъвто е характерът на делото, по което е издаден съдебният акт.